

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	juni 2025
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Uddannelse	eux
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Karen Spillemosen Christiansen
Hold	eux2024

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til danskfaget: litteratur, medier og sprog og kommunikation: tematisk fokus på kroppen
Titel 2	Medier: fokus på kommerciel kommunikation: reklameforløb
Titel 3	Sprog og kommunikation
Titel 4	Litteratur, litteraturhistorie og kanonforfattere
Titel 5	Tendenser i samtiden - De sidste 20 års litteratur

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)
[Retur til forside](#)

Titel 2	En overordnet titel for undervisningsforløbet
Indhold	<u>Om forløbet:</u> I dette forløb har vi arbejdet med tekstlæsningens grundlæggende begreber og metoder. Vi har arbejdet med danskfagets forskellige genrer, og vi har analyseret og fortolket og perspektiveret ud fra forskellige vinkler: den litterære, den sproglige og mediemæssige. Forløbet har haft kroppen som tematisk ramme, og vi har arbejdet ud fra forskellige perspektiver: kroppen som et udtryk for holdninger, kroppen som et spejl for individets identitet, kroppen som et middel til at afprøve grænser og tidens kropslige ideal(er). Baggrundsmateriale Ole Schultz Larsen 2021. <i>Håndbog til dansk</i>, Systime (https://hbdansk.systime.dk/) - Kapitel 4.10 Argumentation: https://hbdansk.systime.dk/?id=205 - Kapitel 3: Litteratur: https://hbdansk.systime.dk/?id=124 - Kapitel 5.2: Dokumentar: https://hbdansk.systime.dk/?id=224 Analysevejledninger fra Håndbog til dansk: https://hbdansk.systime.dk/?id=134 - 1. Analyse af romaner, noveller og kortprosa - 2. Litterær analyse af digte - 8. Retorisk analyse af meningsjournalistik - 11. Dokumentar Mia Bang Nedergaard 2018. <i>Krop, skam og stolthed</i>. Dansklærerforeningens Forlag - Skam og stigmatisering: s. 10 – 18 - Den ideelle krop: s. 19-22 - Den spiseforstyrrende som norm: s. 28-29

Evald Bundgård Iversen mfl. *Kroppen i tyk og tyndt*. Systime

- Kapitel 3.7. Senmoderniteten og den udstillede, perfektionerede krop

Annette Nielsen og Lene Trolle Schütter. *Skriveøvelser – til hf-dansk*, Dansk lærerfor-
eningens forlag og Systime: s. 44 – 54 (redegørelse for teori, brug af citat, afsnitsind-
deling, overgange mellem afsnit)

Nielsen og Thomsen. Guide til skriftlig dansk hhx/eux: <https://guidetilskriftligdansk-hhx.systime.dk/?id=131>

Toulmins argumentationsmodel: https://www.youtube.com/watch?v=Y6vGc-9Hx_M

Fortælleren: <https://dansksiderne.dk/index.php?id=3497#c15939>

Tekster:

<https://www.dr.dk/tv/se/debatten/debatten-9/debatten-2019-02-14> Clement
Kjærsgaard: *Er det ok at leve usundt?*

Liberal alliancen: Mere personlig frihed: <https://diskurs.systime.dk/index.php?id=217>

Jacob Jensen mfl.: *Ultraforarbejdet mad og færdigretter? Helt ærligt-vil du være det bekendt over for dit helbred?* Jyllands-Posten, 10/6 2024

Christian Borrisholdt Steen: *Juridisk kønskifte er det rene nonsens*, Kristeligt Dag-
blad, 12/5 2015: <https://www.etik.dk/debat/maerkelig-lov.-juridisk-koensskifte-er-det-rene-nonsens>

Jesper Fisker mfl.: *Debat: Vi bliver ikke lige sunde af at gøre lige meget for alle*.
<https://www.cancer.dk/nyheder-og-fortaellinger/2024/debat-vi-bliver-ikke-lige-sunde-af-at-goere-lige-meget-for-alle/> (Kræftens bekæmpelse også bragt i Jyllands-
Posten 10/1 2024

Charlotte Weitze: *De røde sko*. 2005

Tom Kristensen: *Det blomstrende slagsmål*. 1920

	Peter Seeberg: <i>Patienten</i>. 1962 Lars Frost: <i>Skønvirke</i>. 2011 (romanuddrag) Bjarne Reuter: <i>Lille spejl på væggen der</i>. 1983 Signe Marxen 2017. <i>Sort galde</i>. (romanuddrag) Jacob Ejersbo: <i>Sushi Sunshine</i>, 2000 (skriftlig aflevering) Værk: Erling Jepsen, <i>Kunsten at græde i kor</i>, roman Skriftlighedsforløb i forbindelse med værk læsningen har vi haft fokus på skriftlige delkompetencer inden for litterær analyse: skrive et resume, udvælge relevante citater, citere korrekt og bruge citaterne videre i analysen, skrive personkarakteristikker og underbygge dem med citater, skrive en indledning, opstille en fortolkningshypotese og lave en fortolkning. Værk: Generation plastik (dokumentar) (afsnit 1), 201 Supplerende materiale: Generation plastik (dokumentar) (afsnit 1), 2013 Fødevarestyrelsens kostråd: https://foedevarestyrelsen.dk/kost-og-foedevarer/alt-om-mad/de-officielle-kostraad/kostraad-til-dig/om-de-officielle-kostraad
Omfang	Anvendt uddannelsestid 30 %
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: - selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse og fortolkning af forskellige fiktive tekster, såvel mundtligt som skriftligt - udtrykke sig mundtligt og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt, nuanceret og argumenterende - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge Kernestof:

	- mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - -digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde fremlæggelser (gruppe), skriftlige øvelser

[Retur til forside](#)

Titel 2	Medier: fokus på kommerciel kommunikation: reklameforløb
Indhold	<u>Om forløbet</u> I forløbet har vi arbejdet både med trykte reklamer og reklamefilm. Vi tog afsæt i de faglige kompetencer, som eleverne havde opnået på C-niveauet for derefter at bevæge os frem mod et A-niveau. I arbejdet med avisjournalistik har vi haft fokus på nyhedsjournalistik. Baggrundsmateriale: Ole Schultz Larsen 2021. <i>Håndbog til dansk</i>, Systime - Kapitel 5.6 Reklamer: https://hbdansk.systime.dk/?id=227 - Analysevejledninger: - https://hbdansk.systime.dk/?id=229 (trykte reklamer) - https://hbdansk.systime.dk/?id=230 (reklamefilm) - Kapitel 5.1 Avisjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=218 - Analysevejledning: https://markedskommunikation.systime.dk/?id=720 Tekster: Reklamer (trykte): - Calvin Klein: <i>#our family</i>. (The Kadashians) - Nissan: <i>Ny Nissan leaf</i>. - Monster energy: <i>Live like Lewis</i>. - <i>Eau de Gaga</i> - Arla: <i>Du skal stå tidligt op for at være mere morgenfrisk end Lærkevang</i>.

	Eleverne har desuden selv fundet reklamer. Reklamefilm: - Aalborg Film: https://www.youtube.com/watch?v=-EKFwsCNE8k - Ringkøbing-Skjern: https://www.youtube.com/watch?v=-ubgyuhnP74 - Spies: <i>Rejs med hjertet</i>. https://www.youtube.com/watch?v=Awyy_Ar7ong - Viasat: <i>Havenisser</i>: https://www.youtube.com/watch?v=6lVMT4pgPGE - Vanish: https://www.youtube.com/watch?v=9kYuRadHVIk Eleverne har desuden selv fundet reklamefilm. EO2: Værk: Maxcot A/S - <i>En dag med Mascot Freestyle</i>. https://www.youtube.com/watch?v=k1uJ2dKSzMs - Virksomhedens hjemmeside - Virksomhedens årsrapport Værk: Podcast: Afsnit 1: 1,6 kg coke (dr.dk) Afsnit 2: 1,6 kg coke (dr.dk) Artikler: - Cecilie Erland mfl.: Sigtet for kidnapning og voldtægt: Genert over for kvinder. Ekstra Bladet 19. april 2023. - Frank Hvilsom og Ida Nathan: Massiv politiindsats, videoovervågning og borgernes hjælp førte til sensationelt fund af 13-årig pige. Politiken 21. april 2023. Supplerede materiale: Psykologiske virkemidler: https://markedskommunikation.systime.dk/?id=720 Værk: Podcast
Omfang	Anvendt uddannelsestid 20%
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: - Selvstændigt at udføre metodisk og relevant analyse af ikke-fiktive tekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation, såvel mundtligt som skriftligt - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation

	- demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminolog Kernestof: - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster - billeder, film og øvrige multimodale tekster - offentlig, politisk og kommerciel kommunikation - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde fremlæggelser (gruppe), skriftlige øvelser samt projektarbejde (E02)

Titel 3	Sprog og kommunikation
Indhold	Om forløbet: Vi har repeteret faglig viden fra det indledende forløb om sprog og analyse af ikke-fiktive tekster og derefter bygget ovenpå med flere faglige begreber inden for stilistik, retoriske virkemidler, argumentation (Toulmins model), argumentationskneb, og appelformer. Desuden har vi arbejdet videre med billedsprog. I forbindelse med værklæsningen af informationskampagnen har vi arbejdet med multimodaltekstanalyse. Teori: Ole Schultz Larsen 2021. <i>Håndbog til dansk</i>, Systime - Kapitel 4. Sprog: https://hbdansk.systime.dk/?id=131

Jan Aasbjerg Petersen og Johanne Katrine Larsen. *Dig og digital dannelse*, Systime

- At analysere multimodale tekster fra sociale medier: <https://digogdigitaldannelsesidansk.ibog.gyldendal.dk/?id=p141>
- Hen til teksten: <https://digogdigitaldannelsesidansk.ibog.gyldendal.dk/?id=162>
- Ind i teksten: <https://digogdigitaldannelsesidansk.ibog.gyldendal.dk/?id=163>
- Ud af teksten: <https://digogdigitaldannelsesidansk.ibog.gyldendal.dk/?id=164>
- Oversigt begreber: <https://digogdigitaldannelsesidansk.ibog.gyldendal.dk/?id=143>

Michael Bregendahl mfl. 2020. *Markedskommunikation*, Systime

- Informations- og oplysningskampagner (<https://markedskommunikation.systime.dk/index.php?id=426>)
- Kommunikationsarbejdets platform for informations- og oplysningskampagner (<https://markedskommunikation.systime.dk/?id=p603>)

Tekster:

Peter Olesen. *Mobiltelefonens mange forbandelser*. (kronik) Politiken 17/3 2018

Camilla Mehlsen: *Jeg er glad for, at jeg ikke er teenager i dag*. (kronik) Politiken 19/3

Christian Borrisholdt Steen: *Juridisk kønskifte er det rene nonsens*, Kristeligt Dagblad, 12/5 2015:

J.F. Kennedys tale i Vestberlin, 1963

Mette Frederiksens nytårstale, 2025

Mette Frederiksens undskyldningstale til Godhavnsdrene, 2019

Tekster til essayforløb: (skriftlighedsforløb)

P. J. Larsen: *Billede af Livet i en sjællandsk Bondegaard ved Middagstid*. Oliemaleri, 80 x 105 cm, 1852.

Kathrine Ærtebjerg: *Bagerjomfruens drøm*. Oliemaleri, 200 x 300 cm, 2005.

Allan Otte: *Ophobning*. Akrylmaleri, 205 x 260 cm, 2010.

Landbrug og Fødevarer: *"Vi er blandt de bedste i verden til grisevelfærd, og i år bliver vi endnu bedre"*.

Annonce indrykket i en række danske dagblade, januar 2018.

Supplerende materialer:

	Influencermarketing: https://journalisten.dk/nye-retningslinjer-for-bloggere-skal-skilte-skidt-fra-kanel/ "Guide til skriftlig dansk Hhx" https://guidetilskriftligdanskhhx.systime.dk/?id=150 akt. Værk: Informationskampagne fra Røgfri Fremtid: Nico og Tine Kampagnofilm: https://www.cancer.dk/roegfri-fremtid/nico--tine/#text-13810 - Kampagnofilm og SO-Me materiale.
Omfang	Anvendt uddannelsestid 20 %
Særlige fokus-punkter	Faglige mål - udtrykke sig mundtligt og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt, nuanceret og argumenterende - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder kunne anvende grammatisk og stilistisk terminologi - anvende forskellige mundtlige og skriftlige genrer, herunder oplæsning, referat, redegørelse, karakteristik, diskussion og debatoplæg - selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse af ikke-fiktive tekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation, såvel mundtligt som skriftligt - perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske, kommunikative og erhvervsrelaterede sammenhænge Kernestof - mundtlig og skriftlig sprogfærdighed, herunder retorik og argumentation - trykte og elektroniske tekster - mangfoldige litterære genrer, herunder mindst én folkevis - journalistik, billeder og film - offentlig, politisk og kommerciel kommunikation
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde fremlæggelser (gruppe), skriftlige øvelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Litteraturhistorie
----------------	--------------------

Indhold

Om forløbet:

Vi har arbejdet med de sidste 400 års litteratur og en række kanonforfattere.

Grundbogsmateriale

Mimi Sørensen og Mads Rangvid 2021. *Brug litteraturhistorien*, Systime (<https://bl.systime.dk/>)

- Middelalderen: slægt, ære og hævn (<https://bl.systime.dk/?id=135>)

- Oplysningstiden: nar og norm, druk og ædruelighed

- Romantikken: <https://bl.systime.dk/index.php?id=132&L=0>)

- Det moderne gennembrud: <https://bl.systime.dk/?id=130>

Mande – og kvinderoller til debat: <https://bl.systime.dk/?id=192>

Litteraturhistorien på langs og på tværs (<https://litthist.systime.dk/index.php?id=frontpage&cmd=toc>)

- Kapitel 7: 1890-20 Modernisme og realisme

Ole Schultz Larsen 2021. *Håndbog til dansk*, Systime

- Kapitel 3: litteratur

Værk:

Hans Scherfig: Det forsømte forår, 1940

PERIODE	NOVELLER, ROMANER, DIGTE	Supplerende materiale
Middelalder	Riddervise: Torbens datter	
Oplysningstiden 1720 – 1800	Ludvig Holberg: Epistel 91 (om kaffe)	
Romantikken	Romantikken: Adam Oehlenschläger 1805. <i>Morgenvandring</i> N.F.S. Grundtvig 1820. <i>Danmarks trøst</i> H.C. Andersen 1845. I Danmark er jeg født	Malerier: - Johan Lundby: Gravhøj - Christoffer-Wilhelm Eckersberg. Bella og Hanna M.L. Nathansons ældste døtre, 1820

		Sten Steensen Blicher 1838: Præludium	
	Det moderne gennem- brud	Henrik Pontoppidan. <i>Nådsensbrød</i>, 1887 Herman Bang. <i>Den sidste balkjole</i>, 1887 Amalie Skram. <i>Forrådt</i>, 1892 (uddrag af roman - norsk) Bertha Wegmann. <i>Portræt af Jeanna Bauck</i>, 1881 Erik Henningsen. <i>Summun jus, summum injuria. Barnemordet</i>, 1886	P. S. Krøyer. <i>Italienske hatte-magere</i>, 1880 (1 side) P.S. Krøyer. <i>Fra Burmeister og Wains jernstøberi</i>, 1885 (1 side) Forfatterweb: Amalie Skram (8 sider)
	Folkelig realisme, soci- alrealisme Delvis virtuel undervis- ning pga. Covid19	Martin Andersen Nexø: "En lønningsdag (En idyl)"	
	tidlig modernisme (1890 – 1945)	Johannes V. Jensen: "Interferens" Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål"	
	Efterkrigsmodernisme (1945-60)	Martin A. Hansen: Sol- daten og pigen Karen Blixen: Ringen	
	196 Oer modernisme	Klaus Rifbjerg: "Det er blevet os pålagt"	

		Peter Seeberg: "Patienten"	
	Ny realisme 1960-1980	Vita Andersen: fredag, lørdag, søndag	
	Storbymodernisme 1980 – 1990	Michael Strunge: Natmaskinen	
	Minimal modernisme (1990-2000)	Helle Helle: "Film"	
Omfang	Anvendt uddannelsestid		
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster Kernestof: - mangfoldige litterære genrer - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder		

	oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde fremlæggelser (gruppe), skriftlige øvelser

[Retur til forside](#)

Titel 5	De seneste 20 år – Tendenser i samtiden
Indhold	Om forløbet: I dette forløb har vi fokuseret på den nyeste tids litteratur. Vi har arbejdet ud fra forskellige tematiske tilgange. Litteraturhistorien på langs og på tværs (https://litthist.systime.dk/index.php?id=frontpage&cmd=toc) - Kapitel 8: Det 21. århundrede: eksperimenterende realisme Klimalitteratur: - Klima og klimakrise: https://klimalitteratur.systime.dk/?id=133&L=0 Tendens: Autofiktion Lone Hørslev. <i>Giftige blomster og bær</i>, 2009 Lone Hørslev. <i>Pinlig privat</i>, 2009 Yahya Hassan. <i>Barndom</i>, 2013. Temaer: Magisk realisme: Charlotte Weitze. <i>De røde sko</i>, 2005 Kulturmøder: Yahya Hassan. <i>Barndom</i>, 2013. Morten Pape. <i>Planen</i>, Det svære parforhold: Pia Juhl. <i>En flinker fyr</i>. 2005 Socialrealisme og ulighed Kathrine Marie Guldager. <i>Nørreport</i>, 2004 Jakob Ejersbo: <i>Sushi sunshine</i> Klima: Charlotte Weitze: <i>Den afskyelige</i> (uddrag), 2016 Uden for tema:

	Victor Leksell. <i>Svag</i>, 2020 (svensk) Værk: Thomas Korsgaard: Tyverier (novellesamling) Supplerende materiale: Interview med Thomas Korsgaard Karl Ove Knausgård: Fienden er følelsen av maktesløshet (2017) (tale)
Omfang	Anvendt uddannelsestid 10%
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - analysere og fortolke fiktive tekster Kernestof: - mangfoldige litterære genrer - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mangfoldige litterære genrer, herunder mindst én folkevis
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde fremlæggelser (gruppe), skriftlige øvelser

[Retur til forside](#)